

Stichting
**Protestants Christelijk
Primair Onderwijs**
Capelle-Krimpen

Wijzer naar morgen

Samenwerken aan inclusiever en toekomstgericht onderwijs

KOERSPLAN STICHTING PCPO CAPELLE-KRIMPEN
2022-2026

> Voorwoord

Samenwerken aan inclusiever en toekomstgericht onderwijs: dat is de titel van het nieuwe Koersplan 2022-2026 van Stichting PCPO Capelle-Krimpen. Met deze koers verleggen we onze grenzen. Door te dromen, te durven en te doen bouwen we samen aan onze ambities: we ontwikkelen toekomstgericht onderwijs, een visie op inclusie en duurzame samenwerking.

Het afgelopen jaar hebben we met een groot aantal betrokkenen binnen onze stichting nagedacht over onze toekomst. Medewerkers, toezichthouders, leden van medezeggenschapsraden, bestuur, ouders en directeuren: samen hebben we in meerdere bijeenkomsten onze koers uitgestippeld. In aparte sessies hebben leerlingen over onze toekomst nagedacht. Wat mooi is: veel van wat de volwassenen bedacht hadden, werd ook genoemd door de leerlingen. Zij kwamen bovendien met waardevolle aanvullingen. Deze hebben wij verwerkt in de doelen waar we de komende vier jaar aan werken. De mooiste wensen van leerlingen hebben we daarnaast opgenomen in dit koersplan in de vorm van citaten.

Het koersplan begint met onze missie, visie en kernwaarden. Deze hebben wij tegen het licht gehouden en aangescherpt. Daarna volgen onze ambities en doelen voor de periode 2022-2026. Graag gaan we met elkaar aan de slag: we dromen, we durven en we doen, in het belang van goed onderwijs aan onze leerlingen. Niet voor niets luidt onze nieuwe slogan: Wijzer naar morgen! Onze scholen zijn toekomstgericht en willen kinderen in alle opzichten wijzer maken door hen te onderwijzen en de weg te wijzen. Samen werken we eraan om te groeien en ons te ontwikkelen, als stichting, als scholen, als medewerkers, voor onze leerlingen.

Arjan Dorst

Voorzitter College van Bestuur Stichting PCPO Capelle-Krimpen

> Totstandkoming van dit koersplan

Dit Koersplan volgt op het strategisch beleidsplan 'Samen werken aan groei' dat in de afgelopen vier jaar richting gaf aan de Stichting PCPO Capelle-Krimpen. Het plan bestond uit vijf ambities en een groot aantal prestatie-indicatoren. Het directiebestuur heeft dit plan geëvalueerd door zich af te vragen: welke thema's behouden we en welke thema's voegen we toe?

THEMA'S DIE WE WILLEN BEHOUDEN

- De besturingsfilosofie is leidend voor de inrichting van onze organisatie. In de besturingsfilosofie¹ gaan we uit van sturend coachen en coachend leidinggeven. Verantwoordelijkheden leggen we laag in de organisatie neer. Iedereen wordt gestimuleerd om leiderschap op zich te nemen. Gespreid en gedeeld leiderschap vinden wij belangrijk.
- We streven naar onderwijs van hoge kwaliteit². Centraal staan cyclische kwaliteitszorg, toekomstgerichtheid, kansengelijkheid en veiligheid. De dialoog over de christelijke identiteit van en het pedagogisch klimaat op de scholen verdiepen we in de samenwerking met Royal Kids Home, de samenwerkingspartner voor kinderopvang en buitenschoolse opvang.
- We continueren het werken aan profilering en innovatie, digitalisering en vitaliteitsbeleid.

THEMA'S DIE WE WILLEN TOEVOEGEN

Met elkaar hebben we een analyse gemaakt van ontwikkelingen die de komende jaren op ons afkomen:

- De ambitie om inclusiever onderwijs vorm te geven. Vanuit de Evaluatie Passend Onderwijs schetst het ministerie van OCW een perspectief voor inclusiever onderwijs over 15 jaar. Wij zijn intrinsiek gemotiveerd om onze scholen open te stellen voor alle kinderen en daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij hun onderwijsbehoeften.
- Versterkte aandacht voor burgerschapsonderwijs. Leerlingen verwerven kennis en ontwikkelen vaardigheden die hen in staat stellen om deel uit te maken van de maatschappij van de toekomst.
- De noodzaak om het onderwijs anders te organiseren vanuit onderwijskundig en pragmatisch perspectief. We streven naar een organisatievorm waarbinnen kinderen optimaal tot leren komen, én waarbij we met minder leerkrachten dezelfde (of een hogere) kwaliteit van onderwijs behalen.
- Een cultuur van samenwerken. We willen Professionele Leergemeenschappen (PLG's) binnen alle lagen van de organisatie. In de PLG's werken en leren we samen, doen we onderzoek en benutten we beschikbare kennis en expertise.
- Aandacht voor duurzaamheid in de breedste zin van het woord. Dit betekent aandacht voor het verkleinen van de ecologische voetafdruk én aandacht voor duurzaam onderwijs door medewerkers duurzaam te boeien en te binden.

¹. Nader verwoord in het document 'Besturingsfilosofie en leiderschap binnen stichting PCPO Capelle-Krimpen'

². Nader verwoord in het document 'Sturen op onderwijskwaliteit versie 2022'

Een groot aantal ambities en prestatie-indicatoren kan leiden tot het verlies aan focus. Daarom hebben we in dit koersplan gekozen voor een beperkt aantal ambities en doelen. Deze doelen zijn minder concreet dan de prestatie-indicatoren uit het strategisch beleidsplan. Scholen krijgen op deze manier veel bewegingsvrijheid om in hun schoolplannen zelf uitdrukking te geven aan de verschillende doelen. In de jaarlijkse individuele directiegesprekken, die drie keer per jaar worden gevoerd tussen de voorzitter College van Bestuur en de directeuren, zullen de directeuren verantwoorden hoe zij invulling geven aan de geformuleerde doelen.

De Raad van Toezicht van Stichting PCPO Capelle-Krimpen heeft haar toezichtskader geëvalueerd in het licht van dit Koersplan. Daarbij heeft zij bepaald of de door haar geformuleerde ijkpunten passend zijn bij de ambities en doelstellingen vanuit dit Koersplan. Waar nodig zijn ijkpunten bijgesteld.

Missie

WAT IS ONZE OPDRACHT

Binnen Stichting PCPO Capelle-Krimpen geven we kwalitatief goed primair onderwijs. Vanuit Gods liefde en de boodschap van de Bijbel zien we de waarde van ieder kind. De door God aangebrachte diversiteit tussen mensen stimuleert ons te werken aan een gemeenschap waarin iedereen erbij hoort. Bij het begeleiden van de kinderen trekken we gezamenlijk met ouders op.

Visie

HOE VOEREN WE ONZE OPDRACHT UIT

Op onze scholen heeft iedere **leerling** de ruimte om op ontdekkingsreis te gaan. Tijdens die reis ontwikkelen leerlingen kennis en vaardigheden. Ze maken zich een nieuwsgierige en onderzoekende houding eigen, oefenen in samenwerken en leren diversiteit omarmen.

Onze professionele **medewerkers** zijn leiders die op ontdekkingsreis gaan. Zij tonen hun waarde en delen hun kennis. Samen werken zij

toe naar een onderzoekende houding, een professionele dialoog en het samen ontwerpen van onderwijs. Als goed werkgever gunnen wij onze medewerkers het beste. Zo werven en behouden wij betrokken personeel en houden wij de kwaliteit van ons onderwijs hoog.

Ouders zijn onze partners in de begeleiding van de ontdekkingsreis van de leerling. School en ouders werken met elkaar samen en vullen elkaar aan.

> Kernwaarden

Passie

Wij dromen, wij durven,
wij zijn gedreven,
wij zoeken uitdaging,
wij professionaliseren.

Samen

Wij werken samen: met elkaar,
leerlingen, ouders, Royal Kids Home
en zorgpartners, op basis van
gelijkwaardigheid en elkaars grenzen.

Moedig

Wij hebben het vertrouwen en de
zekerheid dat wij onze leerlingen
kunnen begeleiden naar de nu nog
onbekende toekomst.

Duurzaam

Wij geven en krijgen ruimte
en vertrouwen om, binnen
kaders en draagkracht, zelf
duurzame keuzes te maken.

> Ambities

ONZE DRIE AMBITIES IN RELATIE TOT ELKAAR

In de periode 2022-2026 werken we als PCPO Capelle-Krimpen aan drie ambities:

- Toekomstgericht onderwijs
- Visie op inclusie
- Duurzame samenwerking

De drie ambities houden nauw verband met elkaar. Vanuit duurzame samenwerking ontwikkelen wij een visie op inclusiever onderwijs en bouwen wij aan toekomstgericht onderwijs.

Ambitie 1: Toekomstgericht onderwijs

Op onze scholen bereiden kinderen zich voor op hun rol in de maatschappij. Ons onderwijs is daarmee op de toekomst gericht. Onder begeleiding van ons werken leerlingen aan de bouwstenen voor hun toekomst: creatieve ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van ICT-vaardigheden.

Toekomstgericht onderwijs betekent dat wij bij alles wat wij doen rekening houden met de toekomst van onze aarde. De aarde is door God aan ons toevertrouwd. Daarom gaan wij duurzaam om met de natuur, met materiaal en met elkaar. Zo werken wij samen aan een hoopvolle toekomst voor onze leerlingen.

Om onze ambitie van toekomstgericht onderwijs in praktijk te brengen is het van belang te beschikken over voldoende en goed personeel. Wij zoeken naar manieren om personeel aan te trekken en te behouden en ons onderwijs anders te organiseren.

Ambitie 2: Visie op inclusie

Op onze scholen willen wij geen enkel kind uitsluiten. Jezus zegt in de Bijbel: 'Laat de kinderen tot mij komen'. Dat inspireert ons om ieder kind welkom te heten op de school in de eigen buurt, en iedere leerling gelijke kansen te bieden.

De komende vier jaar staan in het teken van werken aan inclusiever onderwijs. Wij ontwikkelen een visie op inclusiever onderwijs. Samen met kinderopvangorganisatie Royal Kids Home en partners in de zorg scheppen we omstandigheden die ervoor nodig zijn om vanuit die visie te kunnen werken.

Wij werken met medewerkers die een groot hart hebben voor de eigenheid van iedere leerling. Zij begeleiden hun leerlingen vanuit een onderzoekende houding. Ze professionaliseren en leren nieuwe vaardigheden aan die nodig zijn voor inclusiever onderwijs.

Inclusiever onderwijs leidt tot een waardevolle diversiteit binnen onze scholen. Leerlingen leren omgaan met de veelkleurigheid van de schepping. Zij leren dat iedereen ertoe doet. Wij delen onze passie voor inclusiever onderwijs met elkaar en met ouders. Samen maken we onze wens realiteit.

Ambitie 3: Duurzame samenwerking

Wij zijn als mensen geschapen om er voor elkaar te zijn. We bestaan in relatie tot de ander, en leren in relatie tot de ander. Samenwerken is een werkwoord: wij doen dit om tot ontwikkeling te komen. Door duurzame samenwerking ontstaat waardering, vertrouwen en vooruitgang.

Jezelf kennen is een voorwaarde om te kunnen samenwerken. Weten wie je bent, wat je goed kunt, wat je nog wilt leren. Medewerkers stellen deze vragen aan zichzelf en aan onze leerlingen. Ze leren hen: jij bent goed zoals je bent. Maar ook: jouw kwaliteiten kunnen van toegevoegde waarde zijn voor de ander.

Bij duurzame samenwerking zijn leerlingen, leerkrachten, ondersteunend personeel, ouders en externe partners betrokken. We maken er werk van de blik naar buiten te vergroten. Duurzaam samenwerken lukt binnen een professionele cultuur waarin iedereen een leider is. Vanuit onze eigen drijfveren werken we samen, onderzoekend en elkaar aanvullend, om zo de resultaten te verbeteren.

> Doelen

Om onze ambities waar te maken hebben wij elke ambitie uitgewerkt in een aantal concrete doelen. De doelen zorgen ervoor dat we op koers blijven. Bij elk doel vertellen we wat we willen bereiken en hoe we dat doen.

Doelen bij ambitie 1: Toekomstgericht onderwijs

Doel 1: De scholen ontwikkelen, borgen en versterken een eigen signatuur

Hoe:

- Scholen maken eigenwijze keuzes in hun visie. Op basis van visie en leerlingkenmerken ontwikkelen zij een eigen onderwijsaanbod. Dit leidt tot een eigen signatuur.
- PCPO Capelle-Krimpen faciliteert scholing en geeft vertrouwen.
- Medewerkers stellen hun onderwijsprogramma samen op basis van leerlijnen en methodes, passend bij visie en onderwijsaanbod van de school.

Doel 2: Leerlingen leren op een afwisselende manier

Hoe:

- Medewerkers hebben de vaardigheden om leren op een afwisselende manier te faciliteren. Zij kunnen gefundeerd, gebalanceerd en gedifferentieerd kiezen voor verschillende vormen van leren en hebben kennis om de vormen op de juiste wijze toe te passen.

'Laten we met de leerlingen van de bovenbouw het plastic opruimen dat rond de school slingert.'

'Goed m'n huiswerk leren plannen.'

'Kunnen er zonnepanelen op het dak van de school komen?'

Doel 3: Leerlingen leren (zelf)bewust deelnemen in de digitale en internationale wereld

Hoe:

- Scholen werken met de leerlijnen digitale geletterdheid en burgerschap.
- Scholen besteden aandacht aan basis ICT-vaardigheden en programmeren, studievaardigheden en Engels.
- Scholen beschikken over voldoende devices voor alle leerlingen van groep 4 t/m 8.

'Ik zou graag goed Engels willen leren spreken.'

Doel 4: Wij verkleinen onze ecologische voetafdruk

Hoe:

- Scholen kiezen elk jaar, samen met de leerlingen, minstens één manier om de ecologische voetafdruk te verkleinen. Bij de uitvoering werken medewerkers, leerlingen en ouders samen.

'Een moestuintje, kippen en regentonnen bij de school.'

'Ik zou meer ICT-les willen: oefenen met PowerPoint, zelf computerproblemen leren oplossen, robots bouwen en leren om blind te typen.'

'We leren veel uit boeken. Ik zou wel meer via een spel of een bewegingsopdracht willen leren.'

'Meer les in techniek en drama, koken en bakken, en meer lessen buiten geven.'

‘Als we nieuwe kinderen helpen om iedereen te leren kennen en met iedereen te spelen en samen te werken, dan voelen ze zich sneller thuis.’

‘Het zou fijn zijn als kinderen met een handicap aan alles mee kunnen doen.’

‘Kunnen we een cultuurdag houden met traditioneel eten? Dan neemt iedereen iets mee dat bij hem hoort.’

‘We zouden vaker met leerlingen uit verschillende groepen kunnen samenwerken, want die kunnen elkaar heel goed helpen.’

‘Ik wil graag vaker met klasgenoten in kleine groepjes samenwerken.’

‘Als je goed bent in een vak, kun je andere kinderen helpen, als een soort juf of meester.’

Doelen bij ambitie 2: Visie op inclusie

Doel 5: Wij ontwikkelen een gedragen visie op inclusiever onderwijs

Hoe: • PCPO Capelle-Krimpen gaat in gesprek met een diverse vertegenwoordiging vanuit de eigen organisatie en onze partners. We zoeken naar een groeimodel. Samen formuleren we een definitie van inclusiever onderwijs, zodat voor iedereen helder is wat wij eronder verstaan. De grens van onze visie wordt bepaald door wat er in samenwerking tussen onderwijs en zorg op dat moment mogelijk is.

Doel 6: Wij onderzoeken hoe wij inclusiever onderwijs kunnen organiseren

Hoe: • Expertisegroepen ontwikkelen zich tot een Professionele Leergemeenschap (PLG). Zij werken vanuit een onderzoekende houding aan het voorbereiden van inclusiever onderwijs.
• PCPO Capelle-Krimpen voert waarderend onderzoek uit met interne experts en ondersteuners. Zo ontdekken wij hoe we ons onderwijs anders kunnen organiseren binnen de huidige formatiekaders.

Doel 7: Medewerkers ontwikkelen zich om inclusiever onderwijs te kunnen bieden

Hoe: • Scholen brengen in kaart welke expertise aanwezig is om leerlingen met verschillende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften te begeleiden.
• PCPO Capelle-Krimpen stelt per school en school-overstijgend professionaliseringsprogramma's op. Via deze programma's ontwikkelen medewerkers hun passie en vaardigheden voor inclusiever onderwijs.

Doel 8: Wij scheppen een inclusief klimaat

Hoe: • Medewerkers en leerlingen kennen elkaar en waarderen elkaar om wie zij zijn. Zij leren omgaan met verschillen.
• Elk team voert ieder jaar een gesprek met elkaar over inclusie.

‘Een stiltekamer, waarin kinderen tot rust kunnen komen.’

‘Ik zou een ideeënboard ophangen zodat iedereen zijn idee kwijt kan. Zo laten we zien dat iedereen meetelt.’

‘Als je bijles geeft in de vorm van een spel, dan is bijles fijner.’

‘Als er een extra juf of meester in de klas is, dan kan die kinderen extra uitleg geven.’

‘Ik zou graag willen dat er een speciale leerkracht is waarmee je kunt praten als je je niet fijn voelt.’

Doelen bij ambitie 3: Duurzame samenwerking

Doel 9: PCPO Capelle-Krimpen en de scholen ontwikkelen zich als een Professionele Leergemeenschap

Hoe: • PCPO Capelle-Krimpen kent de persoonlijke drijfveren van medewerkers. Vanuit deze drijfveren werken medewerkers samen en vullen zij elkaar aan.
• Scholen vermeerderen hun kennis over een Professionele Leergemeenschap (PLG) en geven daar gevolg aan.
• Scholen versterken het gezamenlijk opleiden van studenten en de begeleiding van startende leerkrachten.

Doel 10: Wij ontwikkelen een feedbackcultuur

Hoe: • PCPO Capelle-Krimpen ontwikkelt een nieuw format voor de gesprekkencyclus. Daarin zijn het geven en vragen van feedback en feedforward en het benoemen van drijfveren het uitgangspunt.
• Leidinggevendens vertonen voorbeeldgedrag in de feedbackcultuur. Zij spreken waardering uit, geven vertrouwen en stimuleren vooruitgang. Ook medewerkers geven en vragen feedback.

‘Misschien kunnen we elkaars werk nakijken en dan tips geven?’

‘Minder ruzie maken en vaker aardig doen tegen elkaar.’

‘De juffen en meesters kunnen meer van elkaar leren als ze naar elkaars lessen komen kijken.’

‘Als er in een andere klas iets leuks is, dan kunnen we daar met de klas naar gaan kijken.’

Doel 11: Wij maken optimaal gebruik van elkaars kwaliteiten

Hoe: • PCPO Capelle-Krimpen en de scholen werken met collegiale consultatie.
• Scholen maken keuzes in taakbeleid, passend bij kwaliteiten van medewerkers.
• Medewerkers leren van elkaar via lesson study, een vorm van teamleren waarbij medewerkers systematisch werken aan verbetering van het onderwijs.

‘Ik zou willen leren om meer vragen te stellen aan anderen.’

Doel 12: Leerlingen ontwikkelen veerkracht door samen te leren, te werken en te leven

Hoe: • Leerlingen hebben inzicht in hun eigen kwaliteiten en ontwikkelpunten en in die van de ander. Zij leren hulp geven en ontvangen. Zo leren zij elkaar aan te vullen en voor elkaar te zorgen en verantwoordelijkheid te nemen.

Nawoord

Met dit koersplan verleggen wij onze grenzen. We dromen, durven en doen om zo toekomstgericht onderwijs te creëren, een visie op inclusie te ontwikkelen en duurzaam samen te werken met alle betrokken partners. Onze drie ambities verwezenlijken we via de twaalf doelen die we in dit plan hebben opgenomen. De doelen zullen concreet vorm krijgen in het werk binnen onze stichting en op onze scholen, onder andere via de school- en jaarplannen.

Wij, de medewerkers van Stichting PCPO Capelle-Krimpen, zijn enthousiast en gedreven. Ook onze leerlingen zijn dat, zo blijkt uit hun uitspraken in dit Koersplan. Zij werken graag mee aan onze ambities. Wij nodigen al onze samenwerkingspartners uit om met ons mee te doen. Samenwerken aan inclusiever en toekomstgericht onderwijs, dat is wat ons drijft!

Stichting PCPO Capelle-Krimpen
Kanaalweg 67
2903 LR Capelle aan den IJssel
010 451 21 97
info@stichtingpcpo.nl
www.stichtingpcpo.nl

Stichting
**Protestants Christelijk
Primair Onderwijs**
Capelle-Krimpen

Wijzer naar morgen